

Jyväskylän
Keskustan alueseudakunta
Alueneuvosto

Hyväksytty Alueneuvoston kokouksessa 15.4.2015

KIRKKONEUVOSTOLLE

Keskustan alueseudakunnan alueneuvosto esittää kirkkoneuvostolle huolensa toimitilojensa nykytilanteesta ja tulevaisuudesta ja kysyy kirkkoneuvostolta, millaisiin toimiin se ryhtyy järjestääkseen myös Keskustan alueseudakunnalle kiinteistöstrategiassa mainitut toimitilat, vähintään kirkko ja seurakuntakeskus.

Tämänhetkiset kokoontumistilat

Keskustan alueseudakunta on viime vuosina joutunut kamppailemaan erityisesti tilakysymysten kanssa. Kokonaisuutta ja käytössämme olevia tiloja ajatellen Keskustan alueseudakunta on ruutukaava-alueella tällä hetkellä jatkuvassa muutostilassa. Nuorisotyöllä ja varhaiskasvatuksella on toimivat evakkotilat Yliopistonkatu 26 ja 28 vuokratiloissa. Lohikoski-Lahjajarjun alueella kokoonnumme tilapäisesti Lahjajarjun kappelin tiloissa. Kiinteistö on hieman syrjässä, mutta toiminnallisista rajoitteistaan huolimatta palvelee eri työmuotoja kohtuullisen hyvin. Kookkaampaa seurakuntasalia monimuotoiseen yhteisölliseen kokoontumiseen meillä ei tässä vaiheessa ole, lukuun ottamatta Kaupunginkirkon kirkkosalia, mutta se ei nykyasussaan tue yhdessäoloa muuten kuin edestä johdettavan luento- tai jumalalanpalvelustoiminnan muodossa.

Toimisto- ja työtilojen osalta ollaan tällä hetkellä valmistelemissa siirtymistä pois nykyisistä evakkotiloista, tällä tietoa muutto tapahtunee vuonna 2016. Uusissa evakkotiloissa joutunemme toimimaan vielä useamman vuoden, ennen kuin mahdollisesti / toivon mukaan pääsemme pysyviin tiloihin, jollaisiksi keskuseseudakuntataloa ollaan muokkaamassa. Pysyviin tiloihin on kaavailtu mahdutettavan Keskustan alueseudakunnan lisäksi muutkin toiminnot, jotka kiinteistössä ovat aiemminkin sijainneet. Alueseudakunnan tavoitteena on saada Jyväskylän seurakunnan kiinteistö-strategian määritelmän mukainen seurakuntakeskus, jossa voimme rakentaa omaa seurakunnallista identiteettiämme ja vaalia hengellistä elämää toimintaympäristössämme. Tätä tavoitetta palvelee parhaiten alueseudakunnalle osoitettavien tilojen sijoittuminen lähelle toisiaan.

Kaupunginkirkon toimitilojen kehittäminen

Keljon ja Lohikosken kirkosta luopumisen jälkeen Kaupunginkirkko on ainoa pysyvästi käytössämme oleva tila, mutta se on kaupunkikuvassa keskeisenä maamerkinä jäänyt seurakunnan investointisuunnitelmissa viime aikoina huomiotta. Kirkon kunnossapito on jäänyt akuutisti eteen tulevien vuosittaisten korjaustoimenpiteiden asteelle. Vuonna 2008 alueneuvosto lähetti silloisen kaupunkiseurakunnan kirkkoneuvostolle Kaupunginkirkkoa koskevan kehittämissuunnitelmansa, jonka kirkkoneuvosto merkitsi tiedoksi, mutta tällöin asia ei edennyt konkreettisiin toimiin. Suunnitelmassa kiinnitettiin huomiota mm. kirkkotilan toimivuuteen (mukaan lukien esteettömyys), sakastin, eteistilan, kirkkotekstiilien säilytystilojen, henkilökunnan sosiaalisten ja wc-tilojen olemattomuuteen tai puutteelliseen varusteluun. Kehittämissuunnitelmassa huomioitiin arkkitehti Sakari Holman 1980-luvun alussa laatimat suunnitelmat kirkon kellaritilojen käyttöönottamiseksi. Näitä suunnitelmia (7 eri versiota), joissa edellä mainittujen epäkohtien poistaminen oli huomioitu, säilytetään Keski-Suomen maakunta-arkistossa.

Arkkitehti Holman suunnitelmat eivät sisältäneet kirkon kellarikerrokseen varsinaista kokoontumistilaa, joka mahdollistaisi monenlaisen jumalanpalveluselämään liittyvän

ryhmätoiminnan tai jopa pienimuotoisen kahvitustoiminnan esim. kirkollisten toimitusten yhteydessä. Oletettavasti tila olisi mahdollista rakentaa tällaiseen käyttötarkoitukseen. Näin on toimittu monissa seurakunnissa, esim. Aleksanterin kirkossa Tampereella.

Avoin kirkko -toiminta

Alue seurakunnalla on em. kehittämissuunnitelman jatkoksi viime aikoina virinnyt uusia ajatuksia, jotka lähtevät siitä, että kirkkotila voisi palvella muutakin kuin vain jumalanpalvelus- ja musiikki-elämää. Vuoden 2015 toimintasuunnitelmassamme mainitaan Avoin kirkko –toiminta, joka lähtee ajatuksesta, että kirkko olisi ihmisille päiväaikaan avoin paikka tulla ja kohdata seurakunnan työntekijöitä ja muita seurakuntalaisia. Tämä olisi mahdollista järjestämällä kokoontumistila joko kellarikerrokseen tai vaihtoehtoisesti kirkkosaliin esim. siten että urkuparven alla oleva tila erotetaan siirrettävällä lasiseinällä salin etuosasta ja takimmaisat penkit poistetaan. Takaosaa voisi tällöin käyttää moneen tarkoitukseen: erikokoisten ryhmien kokoontumisiin, kirkkokahvilana, pappien / diakonien päivystyspaikkana, rippikoulukokoontumisiin, sielunhoidollisen kohtaamiseen ja rippiin, pyhäkouluun messun aikana, morsiushuoneena jne.

Ennen Suomen itsenäisyyden aikaa rakennetun (v. 1880) Kaupunginkirkon mahdollisia rakenteellisia muutostöitä rajoittaa sen asema suojeltuna arvotarkoituksena. Aluekappalaisen tiedusteltua sekä Keski-Suomen museosta että museovirastosta suojelumääräysten vaikutuksista mahdollisiin kehityshankkeisiin on muodostunut käsitys, että perustelluista toiminnallisista tarpeista käsin kirkkosaliin on mahdollista tehdä huomattaviakin muutostöitä sillä edellytyksellä, että tila on tarvittaessa palautettavissa alkuperäiseen tilaan. Nykynäkemyksen mukaan suojeltu kiinteistö pysyy paremmassa kunnossa, kun siellä on elämää ja toimintaa.

Lohikosken seurakuntakeskus

Lohikosken seurakuntakeskuksen osalta monia seurakuntalaisia vaivaa epätietoisuus kiinteistön tulevaisuudesta. Tähän vaikuttaa osaltaan se, että vaikka sen tiloissa ei havaituista sisäilmaongelmista johtuen järjestetä tätä nykyä lainkaan säännöllistä toimintaa, sitä kuitenkin vuokrataan yksittäisiin esim. kaste- ja muistotilaisuuksiin. Alue seurakunnan näkökulmasta katsoen selkeintä olisi antaa tilojen käytöstä yksiselitteinen tiedonanto, joista selviäisi toimintaohjeiden lisäksi seurakunnan ratkaisut kiinteistön tulevaisuudesta. Samalla olisi tarpeellista päättää siitä, onko Keskustan alue seurakunnalla tulevaisuudessa toimitiloja Lohikoskella ja onko toiminta Lahjajarjun kappelissa väliaikaista.

Keskustan alue seurakunnan alueneuvosto esittää kirkkoneuvostolle että se:

- 1) ryhtyy tarvittaviin toimiin järjestääkseen Keskustan alue seurakunnalle tarvittavat toimitilat seurakunnan kiinteistöstrategian mukaisesti huomioiden tilatarpeet ydinkeskustan ja Lohikosken lisäksi myös erityisesti Keljon, Lutakon ja Kankaan alueilla.
- 2) kiinnittää huomiota Kaupunginkirkon kunnossapito- ja peruskorjaustarpeisiin, jotka nousevat sekä rapistuvan kiinteistön että toiminnan tarpeista käsin.
- 3) säilyttää Vanhan Pappilan nykyisessä käytössä kokoontumistilana niin kauan että seurakunnan tila-asiat on muilta osin ratkaistu ja saatu käyttöön.
- 4) valmistelee Kaupunginkirkon kehittämissuunnitelman sisällyttämistä seurakunnan toimitilasuunnitelmien kokonaisuuteen myös tarvittavin määrärahavaroiksi.
- 5) pyytää kiinteistöhallinnolta vielä laskelmat siitä, millä kustannuksilla ja toimenpiteillä Lohikosken kirkko on korjattavissa seurakunnan käyttöön.